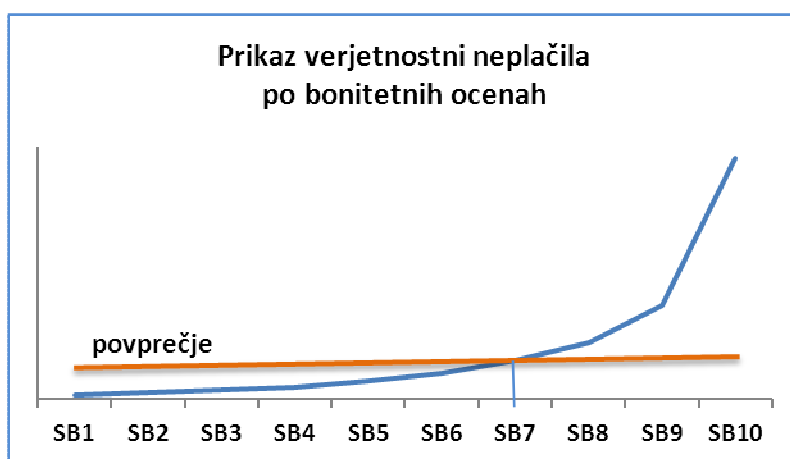

Novosti pri pripisu bonitetnih ocen po modelu AJPES S.BON v letu 2011

Na podlagi izkušenj, pridobljenih z uporabo AJPES S.BON modela, in s ciljem dodatnega izboljšanja napovedne moči modela pri napovedovanju verjetnosti za nastop dogodka neplačila, smo model, pred pripisom bonitetnih ocen na podlagi letnih poročil za leto 2010, dodatno nadgradili, in sicer:

- model vključuje več sektorskih podmodelov, zato je bonitetna ocena, pripisana konkretnemu podjetju, odvisna tudi od njegove sektorske pripadnosti in njegovega relativnega položaja, upošteva dejavnike tveganja oziroma finančne kazalnike, v primerjavi z ostalimi podjetji v okviru istega sektorja delovanja;
- model upošteva v praksi ugotovljene dolgoročne značilnosti gibanja stopenj plačila, ki se po različnih sektorjih lahko bistveno razlikujejo. Te dolgoročne značilnosti gibanja stopenj neplačila po različnih sektorjih v slovenskem gospodarstvu so upoštewane pri pripisu bonitetnih ocen za konkretno podjetje, saj model upošteva relativni položaj posamezne sektorske podskupine, v kateri podjetje deluje, v primerjavi z drugimi sektorskimi podskupinami;
- zaradi razlik med stopnjami neplačila med novoustanovljenimi podjetji oziroma podjetji s krajšim časom poslovanja na eni strani in dalj časa poslujočimi podjetji na drugi strani model upošteva te razlike pri pripisu bonitetnih ocen;
- kot dogodek neplačila se upošteva nastop enega izmed dogodkov, in sicer stečaja, likvidacije in/ali prisilne poravnave. S ciljem, da bi pri pripisu trenutnih bonitetnih ocen v največji možni meri upoštevali aktualne informacije o poslovanju podjetij in njihovi plačilni sposobnosti, tekoče spremljamo informacije o blokadah transakcijskih računov in objave slovenskih sodišč o insolventnih postopkih. Te informacije se upošteva pri posodabljanju bonitetnih ocen med letom;
- model kot dodaten kriterij pri posodabljanju trenutne bonitetne ocene med letom za konkretno podjetje upošteva tudi podatke o plačilni sposobnosti njegovih podrejenih (odvisnih) družb;
- s pripisom bonitetnih ocen v maju 2011 le-te ne poimenujemo oziroma delimo več na investicijske (SB1 do SB5) in špekulativne (SB6 do SB10) bonitetne ocene. Prav tako, zaradi uporabe sektorskih podmodelov, zaradi katerih ni več mogoče enotno prikazati relativnih prispevkov k tveganju, spreminjamo opise bonitetnih ocen.

Kot je razvidno iz grafičnega prikaza povprečne verjetnosti neplačila po bonitetnih ocenah eksponentno (in ne linearno) naraščajo s premikom od najboljše bonitetne ocene SB1 proti najslabši bonitetni oceni SB10. Kljub dejstvu, da je več kot polovici vseh slovenskih podjetij pripisana bonitetna ocena SB5 ali boljša, pa je zaradi eksponentnega naraščanja verjetnosti neplačila po bonitetnih ocenah **povprečna napovedana verjetnost neplačila pri bonitetni oceni SB7 približno enaka povprečni verjetnosti neplačila kot velja za vsa slovenska podjetja.**